

ПРОГРАМА
вступного іспиту зі спеціальності
071 «Облік і оподаткування»
для вступників на навчання в аспірантурі

Переднє слово

Програма складена з урахуванням програми рівня вищої освіти магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Вона містить питання, що спрямовані на виявлення знань та умінь вступників на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти з вказаної спеціальності.

Програма вступного екзамену із спеціальності для вступників до аспірантури на кафедри Інституту економіки і менеджменту містить два розділи. У першому розділі вміщено питання загальноекономічних дисциплін. У другому розділі подано питання з фахових дисциплін спеціальності.

Розділ 1. Загальноекономічні питання

1. Інновації у виробництві, їх форми, види, переваги і загрози.
2. Розвиток підприємництва та зміни організаційних структур управління: структури матричного, проектного типу, мережеві, дорадчі, цільові.
3. Концепції управління підприємством, методологія виміру та їх вплив на ефективність виробництва.
4. Соціально-економічне та фінансове середовище господарювання та його чинники (природні, демографічні, політичні, науково-технічні, економічні, міжнародні).
5. Операційне середовище функціонування підприємства (постачальники ресурсів, споживачі продукції, посередники, конкуренти).
6. Ринкова ціна і фактори її формування на макро- і мікрорівнях.
7. Види ринкових цін та прояв їх стимулюючої, синхронізуючої сигнальної функції.
8. Цінова конкуренція і цінова конкурентоспроможність.
9. Поняття мінімальної ціни і фактори підвищення цінової конкурентоспроможності.
10. Особливості конкурентної поведінки в структурах досконалої та недосконалої конкуренції.
11. Конкуренція та конкурентоспроможність підприємства на внутрішньому ринку, необхідність розроблення стратегій конкуренції.
12. Сутність ресурсів і активів підприємства.
13. Характеристика матеріальних і нематеріальних активів підприємства.
14. Роль нематеріальних активів, їх оцінка та амортизація.
15. Оборотні та необоротні активи в системі функціонування підприємства.
16. Основні засоби.
17. Узагальнення активів і капіталу в балансі підприємства.

18. Ефективність використання земельних ресурсів підприємства.
19. Класифікація та оцінка основних засобів.
20. Методи амортизації основних засобів та їх обґрунтування.
21. Проблеми оновлення і підвищення технічного рівня основних засобів виробничого призначення.
22. Обортні засоби.
23. Стадії обігу та склад оборотних засобів.
24. Визначення обсягу оборотних засобів і оптимізація їх структури.
25. Персонал як основний ресурс підприємства та об'єкт партнерських відносин.
26. Форми участі персоналу в капіталі та прибутку підприємства.
27. Продуктивність праці та методичні підходи до її визначення.
28. Прогнозування (планування) рівня продуктивності персоналу напідприємстві.
29. Форми і системи оплати праці робітників.
30. Сучасні тенденції у застосуванні форм заробітної плати.
31. Зарубіжний і вітчизняний досвід участі працівників у прибутках (доходах) і власності приватизованих підприємств.
32. Вимоги до організації робочого місця як системи праці.
33. Виробничий процес як основний вид операційної діяльності, його складовіта принципи раціональної організації.
34. Типи виробництва (одиничне, серійне, масове) та їх техніко-економічне обґрунтування.
35. Інтенсивність виробництва та її вплив на ефективність.
36. Вимірники і показники обсягу продукції, сфера їх застосування.
37. Життєвий цикл продукції, процес її створення та освоєння.
38. Ресурсне обґрунтування виробничої програми підприємства.
39. Матеріально-технічне забезпечення підприємства, його форми.
40. Методи формування і калькулювання витрат на виробництво продукції.
41. Проблеми розподілу непрямих витрат при калькулюванні.
42. Організаційно-управлінські засоби мінімізації операційних витрат із зниженням собівартості продукції.
43. Функціонально-вартісний аналіз як метод раціоналізації організаційних і технічних систем та зниження витрат.
44. Поняття і процес комунікації.
45. Модель процесу комунікації.
46. Зміст основних етапів процесу комунікації.
47. Міжособові та організаційні комунікації.
48. Мотивація як фактор забезпечення успіху діяльності організації.
49. Маркетингова діяльність підприємства як сфера організації зовнішніх комунікацій.
50. Поняття реклами, її роль у вирішенні проблем стимулювання збуту, критерії вибору рекламних заходів.
51. Комунікації з покупцями.

52. Основні підходи до подолання кризових явищ на підприємстві.
53. Типи антикризової реакції та антикризового управління (реактивне, активне, планове).
54. Процес санації (фінансового оздоровлення) конкуренто-спроможних підприємств (організацій).
55. Особливості розроблення стратегії підприємства для діючого та новоствореного підприємства.
56. Аналіз зовнішнього середовища (PEST-аналіз).
57. Узагальнення результатів стратегічного аналізу (SWOT-аналіз).
58. Управління змінами і формування стратегічної поведінки.
59. Податкова система України.
60. Класифікація податків.
61. Функції податкових платежів в економіці.

Розділ 2. Питання дисциплін фахового спрямування

62. Бухгалтерський облік в системі управління підприємством.
63. Інформаційний зміст публічної фінансової звітності: використання бухгалтерської інформації в управлінні загальноекономічними процесами.
64. Бухгалтерський баланс: зміст і формат.
65. Обліково-аналітичне забезпечення управління розвитком соціально-економічних систем.
66. Інноваційний характер розвитку методів і методології обліково-аналітичної системи.
67. Податковий облік як джерело інформації для управління фінансовими ресурсами підприємства.
68. Податкова звітність: основні показники та їх зміст.
69. Управлінський облік: базові засади та тенденції розвитку.
70. Управлінська звітність: види, методи і порядок складання.
71. Форми бухгалтерського обліку: інноваційно-технологічні засоби в модернізації облікового процесу.
72. Основи побудови фінансового обліку.
73. Контроль і ревізія як функція управління.
74. Облік власного капіталу.
75. Облік валютних операцій та розрахунків.
76. Облік праці та її оплати.
77. Облік виробничих запасів.
78. Облік засобів праці та нематеріальних активів.
79. Облік витрат діяльності та випуску власної продукції.
80. Облік доходів підприємства.
81. Облік фінансових результатів, їх розподіл та використання.
82. Узагальнення даних фінансового обліку в балансі підприємства.
83. Консолідація даних у фінансовому обліку.
84. Міжнародні системи стандартизації фінансової звітності.
85. Цілі та зміст управлінського обліку.
84. Склад витрат виробництва (обігу).

85. Класифікація витрат виробництва.
86. Синтетичний і аналітичний облік витрат виробництва.
87. Нормативний метод обліку витрат.
88. Система обліку «стандарт-кост».
89. Система обліку витрат «директ-кост» (неповні витрати).
90. Специфічні прийоми обліку витрат.
91. Калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг).
92. Використання облікової інформації для поточних управлінських рішень.
93. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу.
94. Метод і методичні прийоми економічного аналізу.
95. Види економічного аналізу та його інформаційне забезпечення.
96. Аналіз фінансового стану підприємства.
97. Аналіз прибутку і рентабельності.
98. Аналіз виробництва продукції, робіт та послуг.
99. Суть і функції державного фінансового контролю.
100. Контрольно-ревізійний процес: планування та організація здійснення.
101. Об'єкти внутрішньої ревізії і контролю.
102. Сутність та предмет аудиту.
103. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення.
104. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінки.
105. Податкове планування на підприємстві.
106. Податковий облік і податкова звітність.
107. Податковий контроль.
108. Адміністрування податків.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Організування та проведення вступних випробувань до аспірантури здійснюється відповідно до Правил прийому до аспірантури Національного університету «Львівська політехніка» у відповідному році.

Вступний іспит зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» проводиться у письмовій формі згідно з окремим графіком, який затверджується Ректором Університету та оприлюднюється на інформаційному стенді відділу докторантур та аспірантур ی офіційному веб-сайті Університету не пізніше, ніж за 3 дні до початку прийому документів.

Екзаменаційні білети вступного іспиту зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» формуються в обсязі програми рівня вищої освіти магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» та затверджуються рішенням Приймальної комісії Національного університету «Львівська політехніка».

Результати вступного іспиту зі спеціальності оцінюються за 100-балльною шкалою.

Екзаменаційний білет вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» містить:

- письмову компоненту з п'ятьох питань: два питання з розділу «Загальноекономічні питання» і три питання з розділу «Питання дисциплін фахового спрямування» (кожне із п'ятьох питань екзаменаційного білета оцінюється максимально в 20 балів,

максимальна сумарна кількість балів письмової компоненти – 100 балів);

Критерії оцінювання кожного питання письмової компоненти вступного іспиту зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» є такими:

Оцінка «відмінно» (18-20 балів для питань письмової компоненти): вступник в аспірантуру бездоганно засвоїв теоретичний матеріал щодо змісту питання; самостійно, грамотно і послідовно з вичерпною повнотою відповів на питання; демонструє глибокі та всебічні знання, логічно будує відповідь; висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем; вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрутовано будувати висновки.

Оцінка «добре» (14-17 балів для питань письмової компоненти): вступник в аспірантуру добре засвоїв теоретичний матеріал щодо змісту питання, аргументовано викладає його; розкриває основний зміст питання, дає неповні визначення понять, допускає незначні порушення в послідовності викладення матеріалу та неточності при використанні наукових термінів; нечітко формулює висновки, висловлює свої міркування щодо тих чи інших проблем, але припускається певних похибок у логіці викладу теоретичного змісту.

Оцінка «задовільно» (10-13 балів для питань письмової компоненти): вступник в аспірантуру в основному засвоїв теоретичний матеріал щодо змісту питання; фрагментарно розкриває зміст питання і має лише загальне його розуміння; при відтворенні основного змісту питання допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття.

Оцінка «незадовільно» (0-9 балів для питань письмової компоненти): вступник не засвоїв зміст питання, не знає основних його понять; дає неправильну відповідь на запитання.

Виконання завдань вступного іспиту зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» передбачає необхідність неухильного дотримання норм та правил академічної добroчесності відповідно до Положення про академічну добroчесність у Національному університеті «Львівська політехніка». За порушення зазначених норм та правил вступники в аспірантуру притягаються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексєєв I. В. Бюджетна система: підручник / I.B. Алексєєв, Н.Б. Ярошевич, І.Ю. Кондрат, М.В. Ливдар. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 400 с.

2. Бондарчук М.К., Алексєєв I.B., Кльоба Л.Г. Банківська система: Навчальний посібник. – Львів: Ліга-Прес, 2017. – 246 с.

3. Бондарчук М.К. Інформаційне забезпечення стратегічного планування в об'єднаннях підприємств [Існуюча практика та новітні тенденції в управлінні суб'єктами господарювання різних організаційно-правових форм: монографія / [Бондарчук М.К., Волошин О.П., Скоропад І.С.] / за ред. Л.М. Савчук. Бандоріно– Дніпро: Пороги, 2020. – 532 с.

4. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: підручник / А.Г. Загородній, І.Й. Яремко, Л.М. Пилипенко, А.С. Мороз. – Львів:

Видавництво Львівської політехніки, 2020. – 320 с.

5. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики: підручник / Г.О. Паргин, А.Г. Загородній, Л.М. Пилипенко, Т.І. Паргин. – 3-те вид., доопрац. і доп. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 340 с.

6. Височан О.С. Концептуалізація розвитку бухгалтерського обліку у суб'єктів, що здійснюють туристичну діяльність: монографія / О.С. Височан. – Львів: Видавництво Тараса Сороки, 2015. – 312.

7. Гроші та кредит : навч. посібник / І. В. Алєксєєв, М. К. Бондарчук. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 216 с.

8. Економічна безпека підприємства: [підручник] / [А.М. Дідик, О.Є. Кузьмін, В.Л. Ортинський, Г.В. Козаченко, Ю.С. Погорелов, О.В. Іллященко та ін.]; за заг. Ред. А.М. Дідика. – Львів: НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. – 624 с.

9. Економічний інструментарій в управлінні промисловим підприємством: теоретичні та методологічні аспекти. Колективна монографія / І.Й. Яремко, І.І. Жигало, Л.Г. Кvasnій, I.B. Фаринович, І.Я. Кулиняк. – Львів: Растр-7, 2020. – 240 с.

10. Загородній А.Г. Бухгалтерський облік: Основи теорії та практики. Підручник / А.Г. Загородній, Г.О. Паргин, Л.М. Пилипенко, Т.І. Паргин. – 3-те вид., доопрац. і доп. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 340 с.

11. Загородній А.Г. Ризики аудиторської діяльності: методика виявлення й оцінювання : Монографія / А.Г. Загородній, Л.М. Пилипенко. – Львів: ЗУКЦ, 2010. – 230 с.

12. Закон України Закон України “Про інноваційну діяльність” від 04.07.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – С. 266.

13. Закон України “Про наукову і науково-технічну експертизу” від 10.02.1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 9. – С. 56.

14. Закон України “Про основи державної політики в сфері науки і науково- технічної діяльності” від 13.12.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – С. 166.

15. Закон України “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні” // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 3.

16. Закон України “Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків” від 7.03.2002 р. - № 3118-III // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 11.

17. Концепція науково-технологічного та інноваційного розвитку України від 13.07.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 37. – С. 336.

18. Кузьмін О.Є. Венчурний бізнес: особливості розвитку та глобалізаційні аспекти: підручник / О.Є. Кузьмін, І.В. Литвин. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 412 с.

19. Кузьмін О.Є. Глобальна економіка: навч. посібн. / О.Є. Кузьмін, І.В. Литвин, О.В. Пирог. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 300 с.

20. Кузьмін О.Є. Економіка та управління знаннями: навч. посібник / О.Є. Кузьмін, Н.Ю. Реверенда, Г.В. Лема, Т.Ю. Лісович. – Львів: “Міські

інформаційні системи”, 2019. – 137 с.

21. Кузьмін О.Є. Менеджмент: практичні і лабораторні заняття: навч. посібн. / О.Є. Кузьмін, І.С. Процик, Х.С. Передало, Р.З. Дарміць. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 172 с.

22. Кузьмін О.Є. Міжнародний менеджмент: навч. посібн. / О.Є. Кузьмін, Н.І. Кара, Л.П. Сай, О.О. Пшик-Ковальська. – Львів: Растр-7, 2019. – 202 с.

23. Менеджмент: графічна і таблична візуалізація: навч. посібн. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, І.С. Процик, С.Б. Романишин, Р.З. Дарміць. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 208 с.

24. Митне обслуговування зовнішньоекономічних операцій: прикладний аспект [навч. посібн.] / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, О.Ю. Григор'єв, А.О. Босак, К.О. Дорошкевич, А.В. Тодошук, О.В. Мукар, Р.Б. Рогальський. – Львів: СТ «Міські інформаційні системи», 2019. – 148 с.

25. Митне обслуговування міжнародної економічної діяльності в умовах євроінтеграції: теоретичні положення і методичні підходи до практичних і лабораторних занять: [навч. посібн., 2-е видання доп. і перероб.] / Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Григор'єв О.Ю. та ін. – Львів: СТ “Міські інформаційні системи”, 2019. – 128 с.

26. Міжнародні фінанси: навчальний посібник / Князь С.В., Георгіаді Н.Г., Князь О.В. та ін.; Під ред. Кузьміна О.Є. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. - 360 с.

27. Міжнародний менеджмент: теоретичні та прикладні положення: навч. посібник. / О.Є. Кузьмін, О.С. Скибінський, Н.І. Кара та ін. - Львів: ЗУКЦ, 2012. –264.

28. Облік, аналіз, аудит, звітність та оподаткування в умовах глобалізації економіки: Монографія / за ред. к.е.н., проф. Й.Я. Даньківа. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. – 300 с.

29. Облік і аудит: вступ до фаху: навч. посібник / за заг. ред. А.Г. Загороднього. – 2-ге вид., доопрац. і доп. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 288 с.

30. Облік і аудит: навч. посібник / Н.П. Банера, Л.О. Гелей, С.М. Пилипенко, В.П. Мороз; за аг. ред. д-ра екон. наук, проф. О.І. Скаско. – Львів: Растр-7, 2017. – 504 с.

31. Облік і звітність суб’єктів малого підприємництва: навч. посібник / За ред. Р.Л. Хом’яка. – 3-те вид., доп. і перероб. – Львів: «Магнолія 2006», 2012. – 254 с.

32. Облік і оподаткування: вступ до фаху: навч. посібник / Г.І. Кідрацька, А.Г. Загородній, І.Й. Яремко та ін..; за заг. ред. проф. А.Г. Загороднього та проф. І.Й. Яремка. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 260 с.

33. Олексів І.Б. Міжнародний фінансовий менеджмент: навч. посібн. / І.Б. Олексів, О.Є. Кузьмін, В.В. Івасюк. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 192 с.

34. Оліховська М. В., Оліховський В. Я. Нормативно-правові зміни та перспективи розвитку Податкового кодексу України. Актуальні питання вдосконалення певних галузей права України : колективна монографія / кер. авт. кол. : Л. І. Лелик, В. Г. Яворська ; ПрАТ «ВНЗ «МАУП». Дрогобич : Посвіт, 2020.

35. Офшорний бізнес: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посібн. / О.Є. Кузьмін, А.М. Дідик, М.В. Руда, В.І. Лемішовський, Н.Р. Стасюк. – Львів: Аудиторська група «Західна аудиторська група», 2018. – 112 с.
36. Паргин Г.О. Управлінський облік: підручник / Г.О. Паргин, А.Г. Загородній, А.І. Ясінська, Т.І. Воскресенська. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 340 с.
37. Підприємництво і менеджмент: навч. посібн. / О.Є. Кузьмін, С.Б. Романишин, О.О. Пшик-Ковалська, І.С. Процик, Р.Б. Вільгуцька. – Львів: Растр-7, 2017. – 196 с.
38. Податковий кодекс України.
39. Пилипенко Л. М. Розвиток концепцій побудови системи публічної звітності корпорацій в умовах постіндустріальної економіки : [монографія] / Л. М. Пилипенко. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 336 с.
40. Подольчак Н.Ю. Стратегічний менеджмент: навч. посібник / Н.Ю. Подольчак. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 400с.
41. Процесно-структурений менеджмент: методологія та інструментарій: [монографія] / [О.Є. Кузьмін, І.В. Алєксєєв, О.Г. Мельник, Н.Я. Петришин та ін.]; за ред. д.е.н., проф. О.Є. Кузьміна. – Львів: Видавництво «Растр-7», 2013. – 428 с.
42. Розвиток концепцій побудови системи публічної звітності корпорацій в умовах постіндустріальної економіки : Монографія / Л.М. Пилипенко. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 336 с.
43. Скаско О.І. Центральний банк і грошово-кредитна політика: [підручник] / М.І. Крупка, Є.М. Андрушак, Н.Г. Пайтра, Скаско О.І.. та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 544 с.
44. Соціальна відповідальність: навч. посібн. / О.Є. Кузьмін, О.В. Пирог, Л.І. Чернобай, С.Б. Романишин, Н.О. Вацік. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 328 с.
45. Соціально-економічна діагностика в умовах європейського співробітництва: навч. посібн. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, Н.Я. Петришин, М.Є. Адамів, А.М. Дідик, В.І. Лемішовський. – Львів: Аудиторська група «Західна аудиторська група», 2018. – 224 с.
46. Соціально-економічна діагностика підприємств: теоретико-методичні положення, лабораторні роботи та курсовий проект: навч. посібн. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, Н.Я. Петришин, О.В. Мукан, Л.С. Ноджак. – Львів: Центр Європи, 2016. – 234 с.
47. Управління підприємницькими структурами на засадах забезпечення їх конкурентоспроможності: монографія / колектив авторів; за наук. ред. д.е.н., проф. С.В. Князя. - Львів: ТЗОВ Видавнича фірма «Афіша», 2019. - 199 с.
48. Фінансова санація і антикризове управління підприємством: навч. посібник / М. К. Бондарчук, І. В. Алєксєєв. . – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 268 с.
49. Фінансове та обліково-аналітичне забезпечення діяльності туристичних підприємств: колективна монографія / за ред. З.А. Атаманчук, Н.П. Банери, Л.О. Гелей, Н.І. Гомольської, О.В. Майор, В.П. Мороза, С.М. Пилипенко, Н.А. Свебеби, О.І. Скаска, Ю.В. Тимчишин. – Львів : Растр-

7, 2016. – 173 с.

50. Фінансовий менеджмент: навч.посібник/ О.І. Скаско, О.В. Майор, Ю.В. Тимчишин-Чемерис, М.М. Нашкерська, М.І. Виклюк, Н.А. Свелеба, З.А. Атаманчук. Під заг. ред. О.І. Скаско. – Львів : Растр-7, 2018. – 431 с.

51. Яремко І.Й. Розвиток систем моніторингу економічних показників результативності підприємства: Монографія / І.Й. Яремко, О.В. Рябкова, О.С. Лемішовська. – Львів: ТзОВ "АФ "Західна аудиторська група", 2018. – 160 с.

52. Яремко І.Й. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посібник. – Львів: «НовийСвіт-2000», 2011. – 240 с.

53. Яструбський, Михайло Ярославович. Облік і звітність в оподаткуванні [Текст]: навч. посіб. / М. Я. Яструбський, Л. М. Лучишин, Н. І. Римарська. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2013. – 376 с.